

Rechten van de huishoudelijke afnemers en werking van de gas- en elektriciteitsmarkt

*Carine Stassen,
adviseur sociale zaken*
*Pascal Misselyn,
coördinator*

Schema van de uiteenzetting

1. De essentiële bepalingen voor de bescherming van de huishoudelijke afnemers voorzien in de elektriciteits- en de gasordonnantie
2. Belangrijkste vaststellingen van de regulator

De essentiële bepalingen voor de bescherming van de huishoudelijke afnemers voorzien in de elektriciteits- en de gasordonnantie

Carine Stassen
Adviseur sociale zaken

Verplichting om een voorstel over te maken

- Art 25 ter "*De leverancier maakt, aan elke afnemer die erom verzoekt, binnen tien werkdagen een redelijk en niet-discriminerend voorstel van leveringscontract over...*"
- Als de vraag uitgaat van een (ex-)afnemer die nog schulden heeft bij deze leverancier, kan deze laatste schriftelijk weigeren om een voorstel van contract over te maken of een borg vragen die niet hoger mag zijn dan het bedrag van twee maandelijkse voorschotten.

Duur van de overeenkomst

- Art 25quater zegt: "*worden de leveringscontracten gesloten voor een vaste periode van minimum drie jaar*"
- Betreffende de opzegging ervan, voorziet het Consumentenakkoord dat de termijn maximum 1 maand bedraagt zonder verbrekingsvergoedingen

De vermogensbegrenzer

- Ordonantie zegt: "*de leveranciers waarborgen de gezinnen een minimale ononderbroken levering van elektriciteit ... die is beperkt tot 2 300 W*"
- Kosten ten laste van SIBELGA
- Deze bepaling heeft geen betrekking op de gemeenschappelijke delen van gebouwen, tweede verblijven en leegstaande woningen
- Na een sociaal onderzoek kan het OCMW vragen om een vermogensbegrenzer van 4 600 watt te plaatsen gedurende 6 maanden
- Zodra de afnemer de helft van zijn elektriciteitschuld heeft betaald, kan hij vragen om de begrenzer te verwijderen.

De inningsprocedures

- 1. Eerste herinnering** – 15 dagen na de vervaldag van de factuur
Kosten: max. 7,5 €
- 2. Ingebrekestelling** – 15 tot 30 dagen na het verzenden van de herinnering – Aangetekende + gewone zending
Kosten: max. 15 €
- 3. In geval van niet-betaling binnen de 7 dagen, aanvraag om een begrenzer te plaatsen**
-> Informatie aan OCMW
- 4. De procedurekosten zijn beperkt tot 55 €**

Het statuut van beschermde afnemer

- **Waarom? Voor wie?**
 - Het gaat om een beschermingssysteem voor de Brusselse huishoudelijke afnemers die een elektriciteits- en/of gasschuld hebben bij hun huidige commerciële leverancier.
 - Het stelt de gezinnen in staat om een afsluiting van de energie op vraag van hun commerciële leverancier te voorkomen en hen een lager tarief voor te stellen
- **Wanneer?**
 - Vanaf de eerste ingebrekestelling kan het gezin van dit statuut genieten. Geen schuld = geen recht op het statuut.
- **Hoe?**
 - Het contract met de commerciële leverancier wordt opgeschort. Deze laatste kan de vrederechter niet vragen om het te ontbinden.
 - SIBELGA wordt de sociale leverancier van de afnemer en bevoorraadt de afnemer met een vermogensbegrenzer van 2 300 W. De geleverde energie wordt gefactureerd aan het sociaal tarief om de facturen van het gezin met schulden te verlichten.

Het statuut van beschermde afnemer

- Verplichtingen van de beschermde afnemer.
 1. Het afbetalingsplan naleven dat hij met zijn commerciële leverancier moet onderhandelen.
 2. Akkoord gaan met de plaatsing van een vermogensbegrenzer
 - Als de 2 bovenvermelde voorwaarden niet worden nageleefd, zal de beschermde afnemer het sociaal tarief verliezen en zal SIBELGA hem aan het maximumtarief factureren.
 - Als de gezinssituatie dit rechtvaardigt, kan het OCMW aan SIBELGA vragen om een hoger vermogen toe te kennen, beperkt tot 4 600 VV.
 3. De facturen van zijn sociale leverancier SIBELGA betalen,
 - anders zal SIBELGA een procedure tot afsluiting opstarten bij de vrederechter.
- Duur?
 - Het statuut is tijdelijk. Zodra de afnemer zijn schuld heeft terugbetaald, verliest hij het statuut en keert hij terug naar zijn commerciële leverancier.

Het statuut van beschermde afnemer

- Wanneer wordt het maximumtarief toegepast?

Het statuut van beschermde afnemer

brugel ●●

LE REGULATEUR BRUXELLOIS POUR L'ENERGIE
DE BRUSSELSE REGULATOR VOOR ENERGIE

Hoe kan men het statuut verkrijgen?

Het statuut kan op 3 manieren worden verkregen via SIBELGA of BRUGEL of de OCMW's.

1. Direct SIBELGA

– Het gezin kan direct een aanvraag indienen bij SIBELGA als het aan de volgende voorwaarden voldoet:

1. Het geniet al van het sociaal tarief
2. Het is betrokken bij een schuldbemiddelingsproces of een collectieve schuldenregeling
3. Het geniet van het BIM-/OMNIO-statuuut

2. Via BRUGEL

BRUGEL kent het statuut toe op basis van het inkomen en de samenstelling van het gezin. Het inkomen mag niet hoger zijn dan:

Personnes à charge	1 revenu ou moins	2 revenus ou plus dans le ménage
0	20.741 €	23.046 €
1	24.198 €	26.503 €
2	25.927 €	28.231 €
3	27.655 €	29.960 €

Het statuut van beschermde afnemer

brugel ●●

LE REGULATEUR BRUXELLOIS POUR L'ENERGIE
DE BRUSSELSE REGULATOR VOOR ENERGIE

3. Via de OCMW's

- Het statuut kan ook worden verkregen bij de OCMW's na een sociaal onderzoek
- Het belang of het voordeel van een beroep te doen op het OCMW is de opvolging en begeleiding van het energieverbruik, hulp bij het onderhandelen (met de leverancier) en het naleven van het afbetalingsplan.

Het statuut van beschermde afnemer

- Regelmatige controle door SIBELGA.
 - SIBELGA vraagt elk jaar een attest aan alle beschermde afnemers om na te gaan of ze nog steeds aan de voorwaarden voldoen.
 - De beschermde afnemer moet zich wenden tot het organisme dat het statuut oorspronkelijk heeft toegekend.
 - Als SIBELGA dit attest niet binnen 90 dagen ontvangt, stuurt hij de beschermde afnemer terug naar zijn commerciële leverancier.

Procedure bij het vrederecht

- In geval van niet-betaling en mits naleving van de procedure, kunnen de commerciële leverancier of Sibelga (voor de beschermde afnemers) de **ontbinding** van het contract en een toelating tot **afsluiting aanvragen bij de vrederechter**.
 - Alleen de vrederechter kan een energiecontract ontbinden;
 - De afsluiting mag niet worden uitgevoerd tussen 1/10 en 31/03 en het gezin zal door Sibelga als winterklant worden opgenomen. De afsluiting zal plaatsvinden na 1 april.

De belangrijkste vaststellingen van BRUGEL

Pascal Misselyn
Coördinator

Algemene vaststellingen

- Groeiende populatie
- Aanzienlijke multiculturaliteit
- Grote sociaaleconomische verschillen tussen de gemeenten
- Inkomen per inwoner lager dan het nationaal gemiddelde
- Lager verbruik

Federale maatregelen

De federale maatregelen:

- Consumentenakkoord
- Specifiek sociaal tarief
- Vangnet
- Energiefonds (federaal) = +/- 9 miljoen voor de Brusselse OCMW's

Deze maatregelen vervolledigen en versterken de regionale bepalingen!

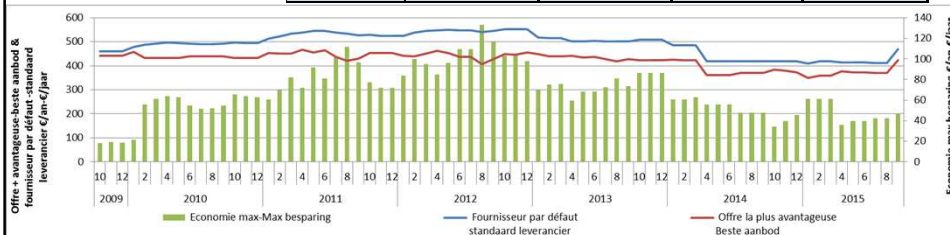
Vrijheidsgraad

De "vrijheidsgraad" = interessanter aanbod dan dat van de standaardleverancier.

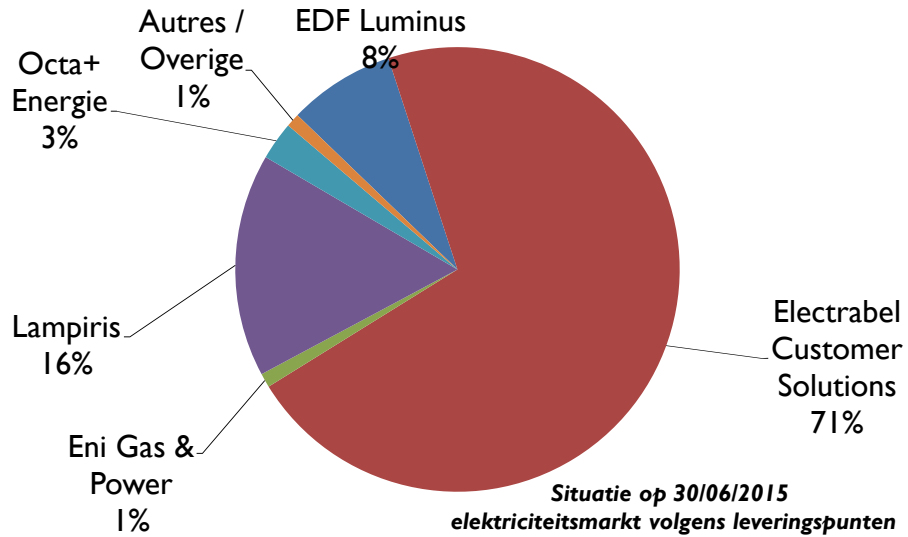
Verschild naargelang het betrokken klantensegment

Blijft stabiel

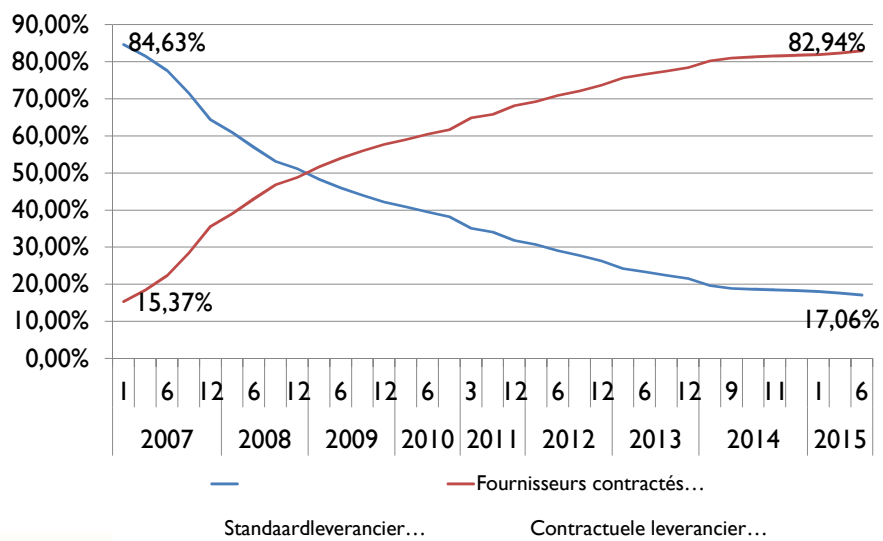
	Petit consommateur	Consommateur médian	Consommateur moyen	Gros consommateur
Degré de liberté	13	11	9	8
% d'économies Max/an	35%	11%	8%	3%
Economies Max/an	€ 46	€ 47	€ 50	€ 43

Offertes en marktdynamiek

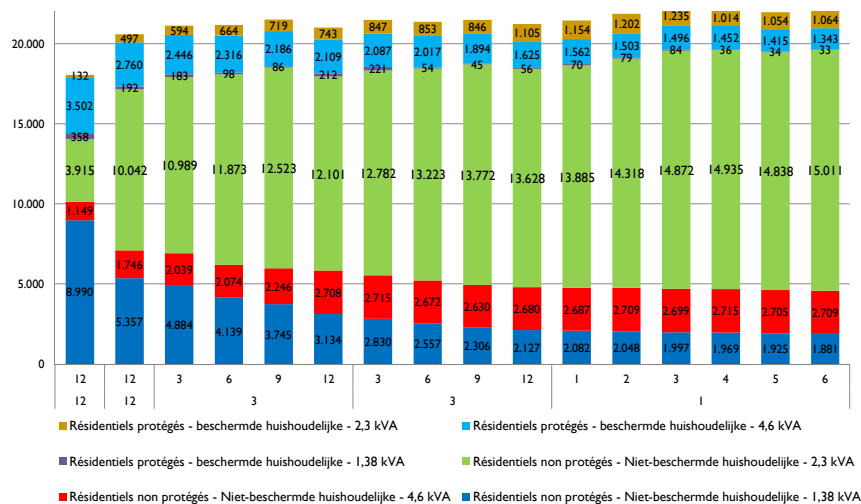
Actief cliënteel elektriciteit

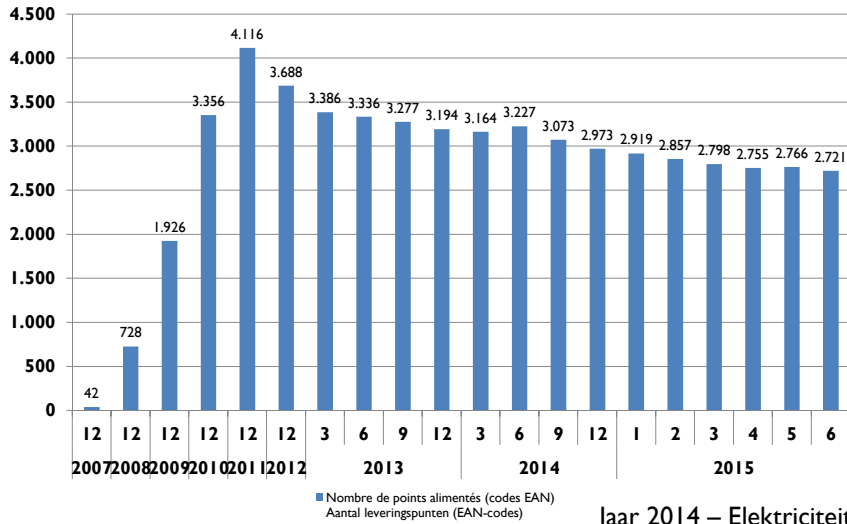
Vermogensbegrenzers

- Het aantal stabiliseert rond 21.500 begrenzers
- Iedere maand plaatst en verwijdert SIBELGA tussen de 500 en 1.600 begrenzers
- Als we rekening houden met de plaatsingen en verwijderingen, heeft deze maatregel 39.205 gezinnen getroffen in 2014. Hetzij 7,5% van de Brusselse gezinnen

Aantal vermogensbegrenzers

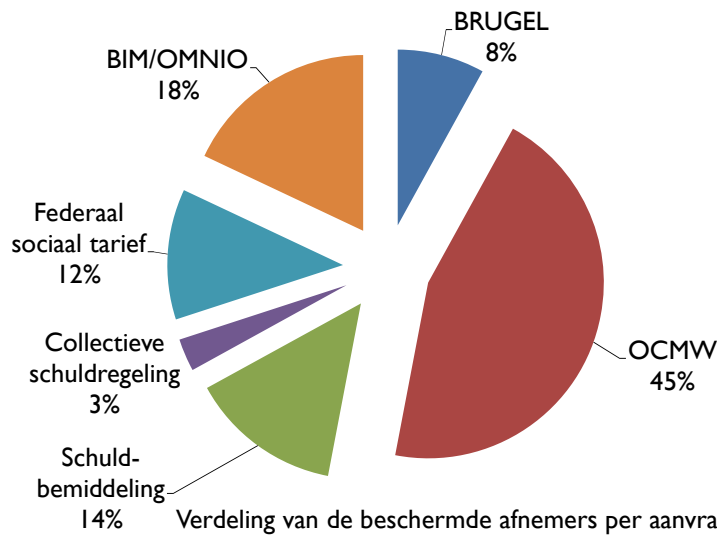

Aantal beschermde afnemers

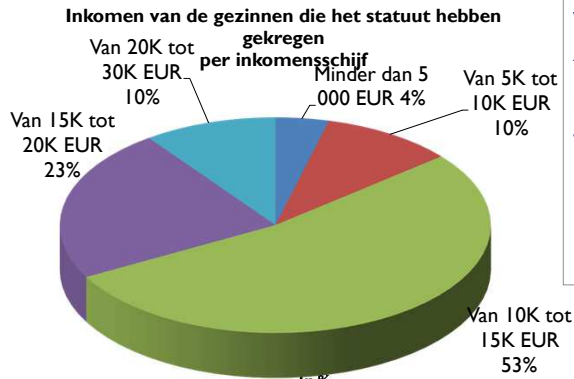
Jaar 2014 – Elektriciteit

Kanalen voor de toekenning van het statuut

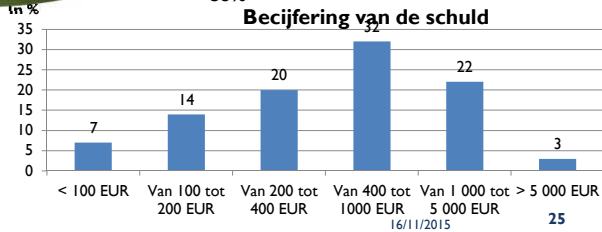

Jaar 2014 – Elektriciteit

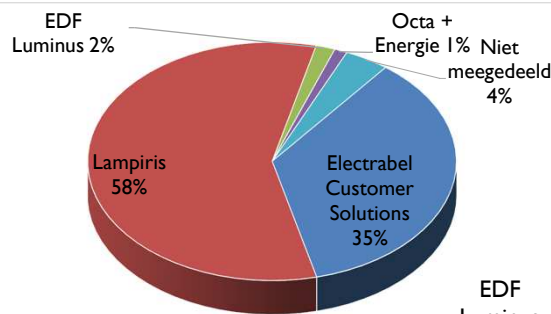
Inkomsten en schulden (BA BRUGEL)

We hebben niet alleen te maken met gezinnen die over een vervangingsinkomen beschikken, maar ook met gezinnen met een laag inkomen

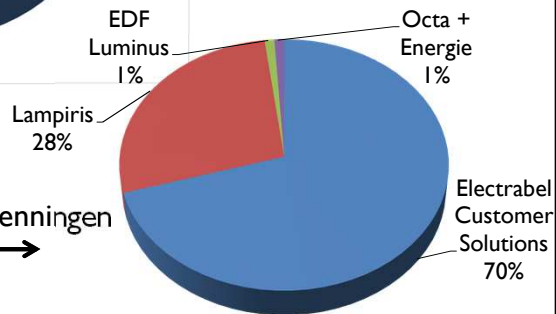

Afneemers beschermd door BRUGEL

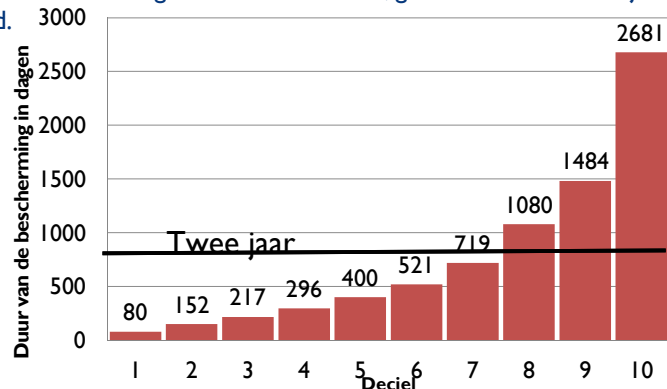
Verdeling van de aanvragen

Verdeling van de toekenningen

Duur van de levering aan de beschermde afnemers

- Hoewel 20% van de beschermde afnemers gedurende minder dan 6 maanden wordt bevoorrad door de noodleverancier,
- bedraagt de gemiddelde duur van de bescherming 400 dagen en
- wordt de 20% die het langst wordt beschermd, gedurende meerdere jaren bevoorrad.

Beschermde afnemers - analyse

- Men kan alleen maar een verminderde belangstelling vaststellen voor het Brusselse statuut van beschermde afnemer.
- Ligt de oorzaak bij de verhouding tussen de voordelen en de beperkingen?
- Hoe dan ook, het statuut is zeer complex en moeilijk te begrijpen voor de afnemers zelf.
- Terwijl het als een oplossing zoals andere wordt beschouwd door de sociale instanties.

BRUGEL is van mening dat dit statuut moet worden aangepast om de voordelen en de nadelen voor de verbruiker in evenwicht te brengen.

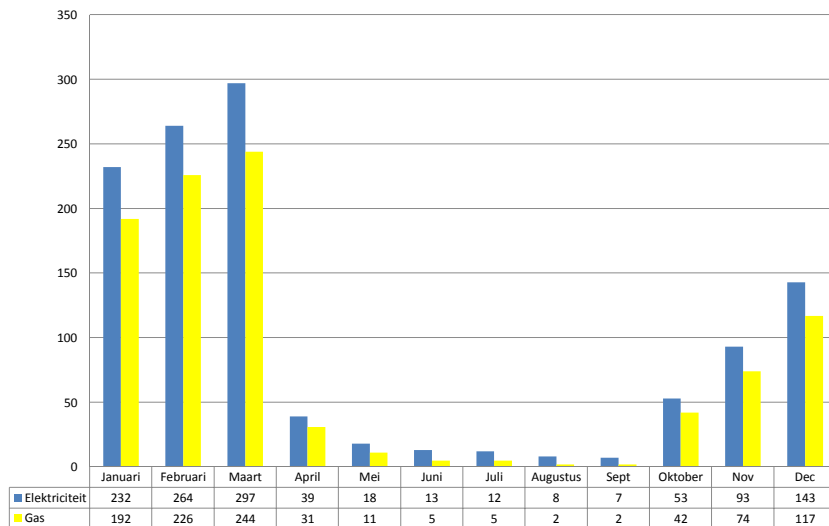
Kosten van de sociale opdrachten van SIBELGA

17% van de kosten van de "openbare dienstverplichtingen" van de DNB zijn te wijten aan de kwetsbare afnemers.
Hetzij een totaal van +/- 5 op 28 miljoen €

Deze bedragen zijn stabiel en worden goed onder controle gehouden.

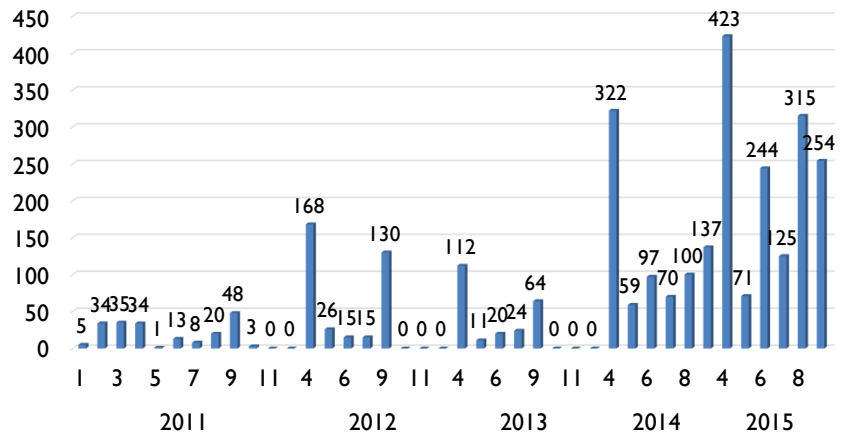
	Begrenzers / gasstoppen	Beschermde afnemers
Elektriciteit	2 982 443 €	1 101 561 €
Gas	88 821 €	759 624 €

Aantal winterklanten

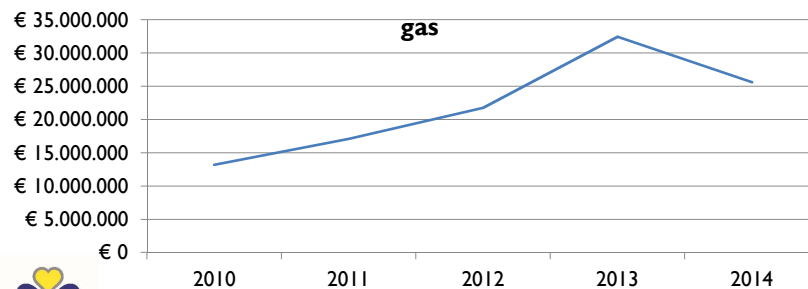
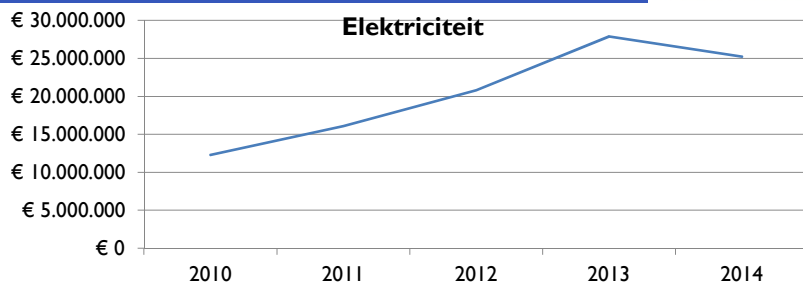

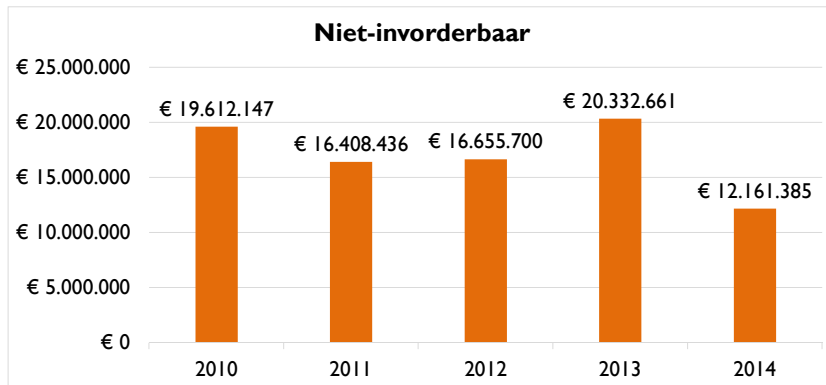
Aantal afsluitingen (Vredeger.)

Afsluitingen toegestaan door een vrederechter - elektriciteit

Schulden bij de leveranciers

Boekhoudkundige maatregelen (elektriciteit + gas)

	Brussel	Wallonië	Vlaanderen
% van de omzet	2,5%	1,4%	0,7%

1. Het grote aantal gezinnen met een vermogensbegrenzer, dat echter stilaan stabiliseert;
2. Het belang van het energiefonds (van de federale staat) in het proces ter bescherming van de Brusselse gezinnen;
3. De verminderde belangstelling voor het statuut van beschermde afnemer, met name als gevolg van de versterking van de controlemaatregelen;
4. De lange duur van de procedures bij het vrederecht en het te grote percentage vonnissen bij verstek;
5. De sterke stijging van de door de vrederechters toegestane afsluitingen;

6. De communicatie van de leveranciers in het kader van de toekenning van het statuut van beschermde afnemer die efficiënter zou zijn als deze laatste allemaal het door BRUGEL opgestelde formulier zouden gebruiken;
7. De gemiddelde huishoudelijke schuldgraad die hoger is in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest dan in de twee andere Gewesten;
8. Een sterke bescherming van de huishoudelijke afnemers gecombineerd met een beheersing van de ODV-kosten.